

SAMLET SAKSFRAMSTILLING

Landbruks- og matdep.	
2006/00143 - 129	
15 MAI 2006 MP/SDD	
MBB	713

Arkivsaksnr.: 1684/06-4
Saksb.: Martin Fosslund

Arkivkode: V50

VETERINÆRTJENESTA I AURE KOMMUNE 2006

Saksnr.: Utvalg

60/06 Hovedutvalg Kommuneutvikling

Møtedato

11.05.2006

Vedlegg:**Andre saksdokumenter (ikke vedlagt):**

06/1684-1   UTTAELSE OM "REGIONALT UTVALG FOR VETERINÆRTJENESTA"
ANG. ENDRING I "LOV OM VETERINÆRER OG ANNET
DYREHELSEPERSONELL
Landbruks- og matdepartementet, høring av forslag til endring av lov 15. juni
2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell – datert 15.02.06.

Saksopplysninger:

Landbruks- og matdepartementet (LMD) har i brev av 15. februar 2006 (ref 200600143) sendt på høring forslag til endring av dyrehelsepersonelloven hvor formålet med lovendringen er at ansvaret for veterinærdekning og veterinærvakt i alle deler av landet overføres fra staten til kommunene.

Begrunnelsen fra LMD er bl.a. at departementet er opptatt av at bestemmelser som angår tilgjengelighet av tjenester for brukerne forvaltes så nær brukerne som mulig. Departementet ønsker også å styrke fokus på forebyggende helsearbeid og beredskap mot alvorlige smittsomme sykdommer, og mener at kommunalt ansvar for veterinærtjenesten er et virkemiddel i så henseende.

Departementet omtaler i høringsnotatet gjeldende ordning og ulike måter kommunene fritt kan velge å løse oppgaven ved en ansvarsoverføring fra staten. Administrative og økonomiske konsekvenser er så vidt omtalt, og det tas sikte på en kompensasjon som tilsvarer dagens vaktgodtgjørelse + 0,5 mill i administrasjonskostnader hos Mattilsynet blir lagt inn i rammetilskuddet til kommunene. Vaktplikten som i dag påligger veterinærene skal oppheve Den Norske Veterinærforenings rett til å forhandle med staten om vaktgodtgjørelse opphører.

Statens plikt til å sørge for en landsdekkende klinisk vaktordning skal opphøre.

Vurdering:

I Norge har Staten hatt et ansvar for å sørge for en landsdekkende klinisk veterinær

hjelp. Dette har vært en styrke for husdyrholdet i distrikta, for husdyreiere i byene, for dyrevernarbeidet og i beredskapen mot smittsomme husdyrsjukdommer og zoonoser. Staten har allerede, gjennom avvikling av den tidligere distriktsveterinærordninga og etablering av Mattilsynet, svekka økonomien og beredskapen når det gjelder klinisk veterinærdekning i distrikta. Lovendringsforslaget som nå er på høring føyer seg inn i rekka av slike forslag. Forslaget er i tillegg uklart når det gjelder reelt ansvar og økonomiske konsekvenser for kommunene.

Forslaget berører på en negativ måte alle kommuner, både tradisjonelle landbrukskommuner med husdyrhold og bykommuner med mange kjæledyr og sportsdyr.

For kommunene er det ingen økonomisk, demokratisk eller annen fordel med å bli pålagt ansvaret for å sikre klinisk veterinærdekning. I dag sikrer loven noenlunde likeverdige tilbud til husdyr og husdyreiere i hele landet, med en minimal administrasjonsressurs i Mattilsynet. Det er nettopp framforhandla en landsdekkende avtale mellom Staten og DNV, og det er etablert en velfungerende praksis for å administrere ordninga. Lokale og praktiske tilpasninger kan gjøres i dag, gjennom samarbeidsavtaler innen og mellom ulike kommuner, veterinære vaktområder og veterinærene selv. Kommunene som ønsker det, har behov for det og ressurser til det kan gi ytterligere tilskudd til veterinærtjenesten. De lokale behovene blir i dag løst på en god måte ut fra de stedlige behov, men med en sikkerhet for en nasjonal likeverdighet for både brukere og veterinærer. Å ha ansvaret for klinisk veterinærberedskap er på ingen måte noen selvsagt kommunal oppgave, og når det verken er økonomiske eller praktiske argumenter for en slik ansvarsoverføring, bør den ikke gjennomføres.

Sett fra kommunenes ståsted synes det som om Staten her ønsker å fraskrive seg ansvar, framtidige økonomiske forpliktelser og ubehagelige forhandlinger og konflikter og skyve dette over på kommunene.

Det vil på ingen måte være med og styrke beredskapen når det gjelder dyrevern, smittsomme dyresjukdommer og zoonoser å oppheve vaktplikten og gi kommunene ansvar for å organisere og betale for klinisk beredskap. Nettopp i dagens situasjon med stadig nye og alvorlige dyresjukdommer, matsmitte og mange alvorlige dyrevernsaker, bør Staten ikke fraskrive seg ytterligere ansvar.

Kommunene har etter hvert fått erfaring med fastlegereformen, og særlig i de mindre kommunene har reformen ført til mye merarbeid og mye høyere kostnad for kommunene enn før. Reformen har heller ikke vært noen pasientreform. Det er absolutt ikke ønskelig for kommunen å påta seg tilsvarende ansvar for å sikre privat næringsvriksomhet for veterinærer og overta ansvaret for dyrehelse og dyrevelferd.

På denne bakgrunn finner en det ikke formålstjenlig å drøfte hva som eventuelt måtte endres, klargjøres og forbedres i lovforslaget eller forarbeidet til loven for å kunne støtte en ansvarsoverføring til kommunene, men gå imot den foreslåtte lovendringa.

Nærmere om enkelte forhold:

Loven klargjør ikke ansvaret kommunene blir pålagt.

Lovgiver har ikke klargjort hvilket ansvar kommunene skal ha og hvilket nivå og kvalitet tjenesten skal ha, og dette vil innebære en forskjellsbehandling av landets innbyggere og vilkårene for næringsutøvelse .

Ingen garanti for en forsvarlig veterinærdekning

Det foreslås at kommunene selv skal definere hva som er tilfredsstillende veterinærdekning og vaktordning. Staten unnlater med dette å stille krav om et enhetlig veterinærtilbud i alle deler av landet. Dette vil kunne føre til svært ulik prioritering av veterinærtilbudet mellom kommuner. Det er derfor usikkert om den foreslåtte omorganiseringen sikrer husdyrnæringens og dyreeiernes framtidige behov for veterinærtjenester i hele landet.

Det foreslås ikke kompensasjon for den tidligere distriktsveterinærordningen

Staten har allerede, gjennom avvikling av den tidligere distriktsveterinærordninga og etablering av Mattilsynet, svekka økonomien og beredskapen når det gjelder klinisk veterinærdekning i distrikta. Lovendringsforslaget som nå er på høring er et nytt, stort skritt i samme retning.

Fram til 2004 bidro staten med omlag 20 mill. kroner gjennom distriktsveterinærordninga for å sikre veterinærtilbud i alle deler av landet. Da distriktsveterinærordninga opphørte ved opprettelsen av Mattilsynet, ble de statlige midlene overført fra distriktene til Mattilsynets forvaltningsoppgaver. Nedlegging av distriktsveterinærstillingene førte til at veterinærtilbudet mange steder ble sterkt svekket. Dette forholdet er ikke nevnt i det foreliggende høringsnotatet, og det er ikke foreslått fullverdig økonomisk kompensasjon for midlene som ble omfordelt i forbindelse med avvikling av distriktsveterinærordningen.

Forslaget gir ingen garanti for at staten dekker kommunenes utgifter

Det økonomiske grunnlaget for å sikre fremtidig veterinærdekning i hele landet er ikke utredet. Slik forslaget fremmes gis det ingen garanti for at overføringene fra staten vil dekke det kommunene anser som et tilfredsstillende veterinærtilbud i fremtiden.

Enkelte kommuner har selv bidratt til å sikre veterinærbetjening ved å opprette kommuneveterinærstillinger eller gi driftsstøtte til veterinærer i klinisk praksis. Det finnes imidlertid ingen oversikt over hvilke kommuner som i dag yter støtte til veterinærdekning og hvor mye som ytes på landsbasis.

I høringsnotatet gis det svært vage eller ingen kriterier for hva som skal legges til grunn for at kommunene skal få overført statlige midler. Før dette foreligger kan det virke umulig for den enkelte kommune å vurdere om det vil følge tilstrekkelig midler med ansvarsoverføringen. Det virker derfor som et paradoks at det i høringsnotatet foreslås at kommunene selv skal definere hva som er tilfredsstillende veterinærtilbud mens det er staten som til sist setter kriteriene og rammer for økonomisk overføring til kommunene.

Kostnadsbehovet skal utredes i ettertid.

Verken LMD eller kommunene (KS) har oversikt over hvilke kommuner som har behov for økonomiske støtteordning for å sikre veterinærtilbudet. I rapporten fra det departementalt nedsatte utvalget som foreslår å overføre ansvaret for veterinærtjenester til kommunene (Sagelvmoutvalget), er det ikke foretatt økonomisk konsekvensutredning forbundet med ansvarsoverføringen. Derimot foreslås det at utredning av de økonomiske konsekvensene skal utsettes til behandlingen av kommuneøkonomiproposisjonen. Det vil medføre at ansvarsoverføringen kan bli vedtatt før det er klart om det følger tilstrekkelig midler med kommunaliseringen av ansvaret.

Grunnlaget for veterinærvakt og organisering av vekten

Det legges også opp til at kommunene skal bestemme hva som er tilfredsstillende vaktberedskap. Det er derfor usikkert om ansvarsoverføringen ivaretar at det fortsatt skal være en enhetlig, landsdekkende ordning dimensjonert slik at alvorlig syke og skadde dyr sikres hjelp utenom ordinær arbeidstid og at førstelinjeberedskapen mot alvorlige smittsomme dyresykdommer og alvorlige dyrevernsaker opprettholdes.

Høsten 2005 ble det etter pålegg fra Stortinget gjennomført en utredning om vaktordningen hvor kommunene (KS), brukerorganisasjonene, Mattilsynet og DNV deltok (Hagenutvalget). På grunnlag av utredningen ble det forhandlet fram en vaktavtale som sikrer en forsvarlig vaktordning og ivaretok statens behov for førstelinjeberedskap. Et enstemmig utredningsutvalg tilrådte at de samme organisasjonene som deltok i de regionale utredningene, blir involvert videre ved vurdering av beredskapsbehov og bemanning. Dette utredningsarbeidet er ikke nevnt i det hele tatt i høringsnotatet.

Beredskap mot alvorlige smittsomme sykdommer og dyrevern

Det er uklart hvordan statens ansvar for beredskap mot alvorlige smittsomme dyresykdommer fortsatt skal ivaretas på en tillitvekkende måte. En beredskap som er nødvendig for troverdigheten til norsk husdyrproduksjon.

I tillegg til hjelp til akutt syke og skadde dyr er veterinærvakten nødvendig for at staten skal opprettholde en tilfredsstillende beredskap mot alvorlig smittsomme dyresykdommer og dermed ivareta internasjonale forpliktelser gjennom EØS-avtalen (St.prp. 54 (1999-2000)). Dette er enda viktigere nå etter at Mattilsynet har avskaffet sin veterinære beredskapsvakt. I gjeldende avtale er dette ivaretatt ved at vakthavende veterinær skal være beredt til å påta seg frivillige og pålagte offentlige oppgaver. Dette er ikke fulgt opp i endringsforslaget.

Å la det være opp til hver enkelt kommune å definere beredskapsnivået er en ansvarsfraskrivelse fra staten sin side. Dette er av nasjonal betydning, og det er absolutt avgjørende at det finnes en velfungerende, landsdekkende klinisk vakt for norsk husdyrbruks omdømme og troverdighet.

Forhandlingsrett om organisering og godtgjøring

Eksisterende lov fastslår at det skal forhandles med DNV om organisering av og godtgjøring for veterinær vakt. I høringsnotatet foreslås det at forhandlingsretten fjernes og at kommunene skal stå fritt til å velge hvordan vaktordningen skal organiseres. Blant annet foreslås det at vaktordningen settes ut på anbud. Dette vil medføre uklare og uoversiktlige ansvarsforhold. Det er høyst overraskende at sittende regjering foreslår å avskaffe en forhandlingsordning som er en garanti for en likeverdig veterinærberedskap i hele landet.

Kommunen, i likhet med DNV, vil derfor på det sterkeste advare mot en ordning hvor partene ikke forhandler fram en sentral avtale om veterinærvakten som sikrer en enhetlig vakt i hele landet. Uten en slik avtale er det fare svært uforutsigbare forhold rundt vekten med resultat av sviktende rekruttering av veterinærer til distriktene. Noe som igjen vil føre til at utkantkommuner vil måtte betale mer for veterinærtjeneste og vakt enn sentrale kommuner.

Over 50 % av yrkesaktive veterinærer er kvinner, og andelen vil stige raskt de kommende årene. Kvinner vil erfaringsmessig ønske arbeid med ordnete arbeidsforhold og arbeidstider, og uordnete og uforutsigbare arbeidsforhold vil klart svekke rekrutteringen til distriktene.

Innstilling:

Aure kommune går imot forslaget om å overføre ansvaret for veterinærdekning og veterinærvakt fra staten til kommunene.

Utvalg: Hovedutvalg Kommuneutvikling
Møtedato: 11.05.2006
Sak: PS 60/06

Resultat: Innstilling vedtatt

Behandling i utvalget:

Innstillinga enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Aure kommune går imot forslaget om å overføre ansvaret for veterinærdekning og veterinærvakt fra staten til kommunene.

Enstemmig vedtatt.

Rett utskrift:

AURE KOMMUNE, 12.05.06

Björg Fradseth.....

Utskrift sendt til:

.....

Landbruks- og Matdepartementet, Akersgt. 59 (R5), Postboks 8007, Dep, 0030 Oslo
Hemne kommune v/ordføreren, 7200 Kyrksæterøra